

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.-18. oktober 2019

konvencija mednarodni sodelavci na območju
konvencije določa določila Alpske Konvencije

EUSALP
EUROPEAN ALPINE CONVENTION

Izvajanje Alpske konvencije

- platforma o naravnih nesrečah „PLANALP“

7. Poročilo o stanju Alp:

„OBVLADOVANJE TVEGANJ NARAVNIH NEVARNOSTI“

Milica Slokar, Domen Torkar, Jože Papež

Člani delovne skupine za naravne nesreče Alpske konvencije PLANALP

Člani akcijske skupine EUSALP A8 za naravne nesreče

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“

Jože Papež@ghdrotehnika.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJ NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

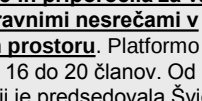
**Bogatstvi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–18. oktobra 2019

**DOBRO VEDENJE, PRIJATELJSKO VZDUŠJE
IZPOLNJEVANJE PREVZETIH OBVEZNOSTI**

PLANALP
Delovna skupina "Platforma za
naravne nesreče" (PLANALP) je bila
ustanovljena novembra 2004 na VII.
Alpski konferenci. Pripravlja skupne
strategije in priporočila za varstvo
pred naravnimi nesrečami v
alpskem prostoru. Platformo
sestavlja 16 do 20 članov. Od 2004
do 2012 ji je predsedovala Švica, od
leta 2013 pa ji predseduje Avstrija.

Člani PLANALP-a (Vitznau, Švica, 16.-17.10.2019).
Kontaktna točka PLANALP v Sloveniji:
Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
domen.torkar@urszr.si

Delovna srečanja 2 x letno:

- Razpravljanje o **konceptih za celostno zmanjševanje ogroženosti pred naravnimi nevarnostmi**; poudarek na preventivi
 - priporočila, diseminacija priporočil
- Krepitev **čezmejne izmenjave znanj, izkušenj in novih zamisli**
 - škodni dogodki, razvojni projekti
 - konference, strokovne ekskurzije
- Prepoznavanje „**dobrih praks**“, **prenosljivosti v konkretno ukrepanje** ostalim državam
 - gradbeni in negradbeni ukrepi

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
<https://www.slovenia.si/en/planalp> in 7. Posvetilo o stanju Alp: „OBVLADOVANJE TVEGANJ NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTVIŠTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.-19. oktober 2019

Mandat 2017-2018:
Priprava 7. Poročila o stanju Alp

PLANALP – Mandat/Aktivnosti 2019-2020

1. Prenos znanja in izmenjava dobrih praks s področja zmanjševanja ogroženosti pred naravnimi nesrečami na srečanjih dvakrat letno

2. Izvajanje priporočil 7. Poročila o stanju Alp

3. Scenariji možnih dogodkov kot podlaga Načrtovanju zaščite in reševanja (ZiR): izzivi, sinergije in upoštevanje preostalega tveganja (contingency planning)

4. Prilagajanje na podnebne spremembe na lokalni ravni, vključno z dialogom o tveganjih, s poudarkom na različnih družbenih skupinah, npr. otrocih in mladih (risk communication & risk awareness)

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si; PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.-19. oktober 2019

LOKACIJE DELOVNIH SREČANJ PLANALP-a
2 x v Sloveniji: Cerkno in Piran

2005 - Nov.: Konolfingen/CH

2006 - März, Nov.: Zürich/CH

2007 - März, Sept.: Zürich/CH

2008 - Mai: Zürich/CH

2008 - Okt.: München/D

2009 - Mai: Zürich/CH

2009 - Nov.: Schladming/A

2010 - Mai: Zürich/CH

2010 - Okt.: Cerkno/SLO

2011 - Mai: Genève/Chexbres/CH

2011 - Okt.: Rom/I

2012 - Feb.: Garmisch-Partenkirchen/D

2012 - Okt.: Grindwald/CH

2013 - Feb.: Innsbruck/A

2013 - Okt.: Brescia/I

2014 - März: Graz/A

2014 - Okt.: Vaduz/LIE

2015 - März.: Salzburg/A

2015 - Okt.: München/D

2016 - April.: Padua/I

2016 - Sept.: Annecy/F

2017 - Sept.: Innsbruck/A

2018 - April.: Piran/SLO

2018 - Sept.: Hinterstoder/A

2019 - April.: Leibnitz/A

2019 - Okt.: Vitznau/CH

Bogatajševi dnevi zaščite in reševanja Postojna, 17.–19. oktober 2019	 Konvention mednarodni o varstvu alpskega okolja convention della alpi · alpina konvencija	 PLANALP Platform on Natural Hazards	VSEBINSKA „KONSTANTA“ PLANALP-a CELOSTNO UPRAVLJANJE S TVEGANJI
PLANALP PRIPOROČILA ZA LOKALNO RAVEN			
Celostno upravljanje tveganj naravnih nevarnosti			
Vsebinski sklopi:			
1 Dialog o tveganjih <i>(Risk dialogue)</i> 2 Prilagoditev na podnebne spremembe <i>(Adaptation to climate change)</i> 3 Preostala ogroženost <i>(Residual risk)</i> 4 Raba prostora <i>(Land use)</i>			
Povezava na Priporočila PLANALP (pdf) na spletu: http://www.alpconv.org/theconvention/conv06_WG_c_en.htm		 INTEGRAL NATURAL HAZARD RISK MANAGEMENT: RECOMMENDATIONS Platform on Natural Hazards of the Alpine Convention (PLANALP) 	
X. Dan Alpejske konvencije: Posvet: "Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?" Izdele po besedilu iz: PLANALP in T. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“ REPUBLIKA SLOVENIJA REPUBLIKO SLOVENIJO MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE			

Bogatajevski dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.-18. oktobra 2010

VSEBINSKA „KONSTANTA“ PLANALP-a
CELOSTNO UPRAVLJANJE S TVEGANJI

PLANALP PRIPOROČILA ZA LOKALNO RAVEN

CELOSTNO UPRAVLJANJE TVEGANJ PRED NARAVNIMI NEVARNOSTMI

Treba je izkoristiti vse možnosti in jih med sabo uskladiti in optimirati:

IZOGIBANJE NEVARNOSTIM
(prostorsko načrtovanje)

ZMANJŠEVANJE OGRROŽENOSTI
(gradbeni in negradbeni ukrepi, varovalni gozdovi ...)

OBLADOVANJE PREOSTALE OGRROŽENOSTI
(samozasčitno obnašanje, zavarovanje, ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ...)

PODNEBNE SPREMEMBE?
Tudi če dogodki postajajo vse bolj pogosti in bolj intenzivni princip celotnega sistema varstva pred naravnimi nesrečami ostaja enak.

Presoja nevarnosti in ogroženosti

dialog o ogroženosti s štiri zainteresiranimi

DODATNA PRIPRAVLJENOST

- opazovanje
- informiranje

INTERVENCIJA

- alarmiranje
- zaščita, reševanje, pomoč
- omejevanje škode
- informiranje/navodila za ravnanje

ODZIV

PONOVA VPOMOČ

- zasilna obnova
- oskrba prebivalstva
- komunikacijska omrežja
- transportni sistemi
- financiranje
- izredna zakonodaja

OBNova

REKONSTRUKCIJA

- dokončna sanacija
- rekonstrukcija (prilagajanje!)
- povečevanje odpornosti
- financiranje

OBNOVA

PREVENTIVA

- negradbeni in gradbeni u.
- prostorsko planiranje
- tehnični ukrepi
- inženirsko-biološki ukrepi

VZDRŽEVANJE!

PRIPRAVLJENOST

- organizacija, načrti ZIR
- načrtovanje sredstev
- načrtovanje razvoja
- izobraževanja
- usposabljanja
- zavarovanja
- zamozaščita

Papież (prirejeno po PLANALP)

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
Izde.papez@podgorica.nik.si; PLANALP in J. Poročilo o stanju Alp; OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI

[illegible]

**Bogatstvi dnevi
zaščite in reševanja**

Postojna, 17.-18. oktober 2010

VSEBINSKA „KONSTANTA“ PLANALP-a
PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE

PODNEBJE SE SPREMINJA – ŠE POSEBNO NA OBMOČJU ALP

Slovenija? ... tudi če so spremembe zgolj "ciklične", se spremembe nedvomno dogajajo ...

Country	Expected mean precipitation changes	Expected mean temperature changes
Austria	Spring: +1.0°C to +1.7°C (more distinct in the east) Summer: little decrease (more distinct in the south) Autumn: -1.7°C to +2.3°C (higher increase in the west and south, divergent in north) Winter: -0.6°C to +2.2°C (more in the east)	Spring: +1.0°C to +1.7°C Annual mean: +2.0°C Summer: less distinct decrease Winter and autumn: uncertain
France	2021-2050: +0.7°C to +1.5°C Annual mean: +2.0°C +2.0°C to +3.5°C	2050 (summer decrease): -15% 2050 (annual decrease): -30% Spring less distinct decrease Winter and autumn: uncertain
Germany	2021-2050: +1.0°C to +2.2°C 2051-2100: +2.0°C to +4.0°C Winter: +3.5°C to +4.0°C	2021-2050: Summer: -5% to +25% Winter: 0% to +25% 2051-2100: Summer: -15% to +40% Winter: 0% to +35%
Bavaria	Summer: +0.7°C Winter: -0.9°C	Bavaria north: winter: -7% winter: +6% Bavaria south: summer: -7% winter: -1%
Italy	2021-2050: Summer: +1°C to +1.5°C Winter: +1.5°C to +2.0°C (central Alps), +0.8°C (north-eastern Alps) 2051-2100: +3.5°C	2021-2050: Summer: -10% to +20% Winter: +10%
Slovenia	Spring: +3.3°C Summer: +5.0°C Autumn: +2.7°C Winter: -3.5°C	Spring: +8% Summer: -17% Autumn: -2% Winter: +20%
Switzerland	CH north: summer: +2.7°C winter: -1.8°C CH south: summer: +2.8°C winter: -1.8°C	CH north: summer: -17% winter: -8% CH south: summer: -19% winter: -11%

2011 **2012**

-1.6 -1 -0.6 0 0.6 1 1.6 °C

Odstopanje letne povprečne temperature od tridesetletnega referenčnega povprečja (1971–2000) v °C. Pozitivna odstopanja (topleje od referenčnega obdobja) so označena z rdečimi toni, negativna odstopanja (hladnejše od referenčnega obdobja) pa so označena z modrimi toni.

Vir: ARSO

Temperatura zraka se je na območju Alp od konca 19. do začetka 21. stoletja dvignila za povprečno 2 stopinji.

X. Dan Alpske konvencije: Posvet „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
[povezava>>>Slovenski inštitut za varstvo okolja](#) PLANALP in T. Porobil o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJ NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
Za zaščito in reševanje

**Bogatjajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.-18. oktober 2019

Alpine Convention
convention de l'alpe
convenzione delle alpi
alpine konvention

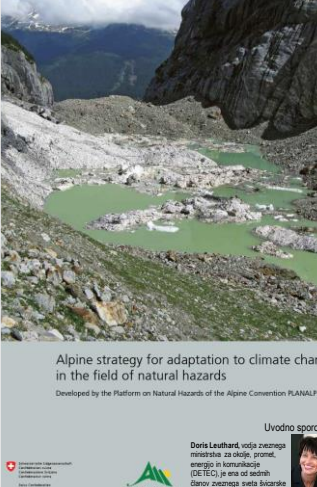
PLANALP
Platform on Natural Hazards of the Alps

... takojšnji/minimalni odziv = da še bolj dosledno
izvajamo vse kar bi tudi sicer morali brez CC

PLANALP PRIPOROČILA PRILAGAJANJA ...

Strategija prilagajanja na podnebne spremembe pri obvladovanju naravnih nesreč

1. Optimiranje **pripravljenosti za intervencijo** v primeru izrednih razmer
2. **Presoja odpornosti obstoječih varovalnih objektov** in ureditev na predvidene vplive podnebnih sprememb
3. Vzpostavitev in optimizacija **dolgoročnega opazovanja in sistema opozarjanja**
4. Predvidevanje in obvladovanje **novih tveganj**
5. **Prilagoditev postopkov določevanja in kartiranja** nevarnosti in ogroženosti z upoštevanjem posledic sprememb podnebja
6. Izboljšanje koordinacije med **prostorskim načrtovanjem** in področjem obvladovanja naravnih nesreč
7. Zavedanje o ogroženosti in uvajanje **dialoga** o ogroženosti
8. Krepitev **individualne** pripravljenosti in previdnostnega delovanja
9. Izboljšanje **baze znanja** in prenos rešitev v **prakso**
10. Ohranjanje in izboljševanje funkcionalnosti **varovalnih gozdov**

Alpine strategy for adaptation to climate change
in the field of natural hazards

Developed by the Platform on Natural Hazards of the Alpine Convention PLANALP

Uvodno sporočilo:
Doris Leuthard, odločnica zveznega sveta
zaščite in reševanja
in komunikacije
(OE TI), je ena od sedmih
člancev zveznega sveta lokalne
konfederacije (predstevka 2010)

Povezava na Priporočila PLANALP (pdf) na spletu:
www.alpconv.org/it/organization/groups/IWG-Hazards/Documents/PLANALP_Alpine_strategy.pdf

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
 boje pomeni?Študijevizualizacija: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatja jevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–18. oktobra 2010

Ministerstvo varstva okolja in gozdov
convention alpe - alpine convention

EPALP
Agencija Republike Slovenije
za okolje

PLANALP PRIPOROČILA za VZDRŽEVANJE ...

PUBLIKACIJA Z DOBRIMI PRAKSAMI

Persistence of Alpine natural hazard protection
Meeting multiple demands by applying systems engineering and life cycle management principles in natural hazard protection systems in the perimeter of the Alpine Convention

„SISTEMSKI INŽENIRSKI PRISTOP PRI ZMANJŠEVANJU OGROŽENOSTI PRED POPLAVAMI IN EROZIJO“

- KONCEPT ADAPTIVNEGA UPRAVLJANJA SISTEMOV VAROVALNIH UKREPOV SKOZI NJIHOV CELOTNI ŽIVLJENSKI CIKEL

Enodimenzionalno planiranje

Klasično upravljanje skozi življenjski cikel varovalnega objekta (posamezni objekt)

Sistemski inženirski pristop pri upravljanju varovalnih sistemov

Sistemski pristop pri reševanju problemov v okolišju kompleksnih sistemov v svoji celovitosti s stalnim preverjanjem vzročno-posledičnih povezav (povratna zanka) dopolnjuje analitično razmišljanje – temelji na upoštevanju širšega konsenza, več rešitev in sprotne analizi in izboljšanju procesa.

Osnova vsega je, da najprej redno in ustrezno **POZDRŽUJEMO** obstoječe objekte in ukrepe!

Države podpisnice Alpske konvencije so poleg opisa sistemskega pristopa v omenjenih priporočilih posebej poudarile, da moramo v prihodnjih letih ključno pozornost nameniti pravočasnemu in zadostnemu/ustreznemu **vzdrževanju** obstoječih objektov in da mora to biti prepoznano kot **prioriteta** na nacionalnem nivoju. Na območju Alp je bilo namreč samo v Sloveniji, Avstriji, Bavarski, Švici, severni Italiji (provinci Bolzano in Trento) in Lihtenštajnu naštetih prek **2 milijona gradbenih varovalnih objektov**, katere vrednost je ocenjena na **50 milijard evrov!** Za obratovanje in vzdrževanje teh objektov je treba kontinuirano in neprekinjeno zagotavljati zadostna finančna sredstva – ca. 750 milijonov letno. Vse države ugotavljajo, da teh sredstev ni dovolj, zato se na celotnem območju Alp izvaja premislek o optimizaciji koncepta vzdrževanja tovrstnih objektov.

stanje/funkcionalnost objektov

REDNO VZDRŽEVANJE

Rezerva obrabe po DIN 31051 (2003)

KRITIČNO STANJE OBJEKTOV

Brez rednega vzdrževanja

čas (t)

Romang, 2007, mod.

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–19. oktober 2019

PLANALP KONFERENCE

25.04.2014; Zmanjševanje ogroženosti s poplavami; 13.-14.10.2015, München - VZDRŽEVANJE

Conference of the Alpine Conventions Natural Hazards Platform (PLANALP)
"Protection Systems against Natural Hazards - Durability through Systems Engineering?"
Summary and Recommendations

Graz, 25 March 2014
Conference proceedings
Breaking fresh grounds in protecting Alpine Environments – Flood Risk Management Plans
Platform on Natural Hazards of the Alpine Convention PLANALP

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si; PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.–19. oktober 2019

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA OKOLJSKO VARSTVO

OKOLJSKI
ZARNIK
REPUBLIKE SLOVENIJE

BOLJŠE RAZUMEVANJE NARAVNIH PROCESOV
⇒ BOLJŠE SAMOZAŠČITNO RAVNANJE!

PLANALP – Dogodki in komunikacija

- Razstava modelov naravnih nevarnosti in orodij za komuniciranje tveganj – z razpravo o prenosu znanja in načinih komuniciranja tveganj
- 25. april 2019, Heimschuh, Avstrija (100 učencev)

Slovenija je
uspešno
predstavila
enega izmed
svojih primerov
dobre prakse;
odziv učencev
je bil izreden 😊

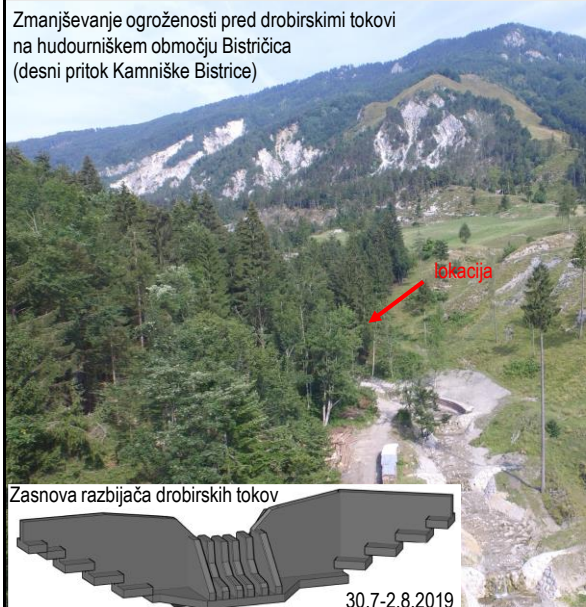
Bogatstveni dnevi
zascite in reševanja
Postojna, 17.-19. oktober 2019

Slovenski alpski klub
Zveza alpskih klubov Slovenije

Slovenski alpski klub
Zveza alpskih klubov Slovenije

IZMENJAVA ZNANJ IN IZKUŠENJ; (imamo primerljive probleme in načine reševanja ...)

Zmanjševanje ogroženosti pred drobirskimi tokovi
na hudourniškem območju Bistričica
(desni pritok Kamniške Bistrice)

IZMENJAVA ZNANJ IN IZKUŠENJ; (imamo primerljive probleme in načine reševanja ...)

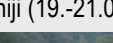

3 dnevni PLANALP delovni obisk avstrijskih kolegov Christian in Thomas – hvala (tudi direktorju avstrijskih hudourničarjev Florianu

X. Dan Alpske konvencije; Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
loze.pacez@hidrotehniki.si; PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp; OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI

**Bogatjaletni dnevi
zaščite in reševanja**
Postojma, 17.-18. oktober 2019

Alpine Convention
convention de l'alpe
convenzione delle alpi
alpska konvencija

ALP
ALP
ALP

Bavarski kolegi v Sloveniji (19.-21.09.2018)

Kolegi iz Bavarskega Direktorata RS za vode in hidrotehnika, ob Nadiži

Slovenski kolegi na Bavarskem (9.-11.10.2019)

Bayerisches Landesamt für Umwelt

Visit of representatives of the Slovenian Ministry of the Environment and Spatial Planning
and of the Slovenian Water Agency

Field Trip to Flood Protection Measures and Landslides in the Bavarian Alps

09.10.2019 until 11.10.2019

Prebiralne pregrade (tudi za zadrževanje lesenega plavja)

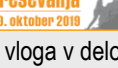

Pobočja nad Breginjem nekoli ...

Pobočja nad Breginjem danes ...

X. Dan Alpejske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
Izveščaj: [Shodnostni izveščaj](#): PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

Bavarski kolegi so pokazali pilnove primere prebiralnih pregrad (tudi t.i. razbirne, grobrskih tokov)

 Bogačevski dnevi zaščite in reševanja Postojna, 17.–18. oktober 2019		NAČIN DELA IN DISIMINACIJA PLANALP REZULTATOV IN PRIPOROČIL V SLOVENIJI
Aktivna vloga v delovni skupini PLANALP vsebuje predstavljanje slovenske stroke s področij varstva pred naravnimi nesrečami, urejanja voda, urejanja prostora in gospodarjenja z varovalnimi gozdovi ter sodelovanje pri izmenjavi izkušenj in prenosu znanj ter praktičnih rešitev z omenjenih področij med državama AK in EUSALP v Slovenijo. Vsak udeleženec/član prispeva strokovne vsebine v fazah zasnov, v diskusijah in pri pripravi skupnih poročil, publikacij idr. Pri tem je v Sloveniji vzpostavljena dobra praksa tesnega sodelovanja s pristojnimi institucijami (MORS-URSZR, MOP, MKGP, DRSV, ARSO, SAZU, GeoZRS, SAZU, UL-FGG, UL-BF, ZGS ...). Seveda pa je ključnega pomena, da vsa zainteresirana javnost dobi povratno informacijo: - Obsežna, podrobna poročila o delovnih sestankih in ekskurzijah s številnimi prilogami – s poudarkom na presoji pomena vsebin za slovenske razmere (predstavljena tudi „v živo“) - Prenos znanja in izkušenj v prakso sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami - Strokovni članki in publikaciji za področje varstva pred naravnimi nesrečami (UJMA) - Strokovni članki in publikaciji ob triinšestmesečnem dogodku „Naravne nesreče v Sloveniji“ - Predavanja in strokovni članki v sklopu Mišičevih vodarskih dni - Prenos znanja in izkušenj v izvajanje nacionalnih razvojno-raziskovalnih projektov - Prenos znanja in izkušenj v izvajanje mednarodnih projektov s slovenskim partnerstvom - Prenos znanja in izkušenj v aktivnosti upravljanja z vodami, gozdom, varstvom okolja in narave - Prenos znanja in izkušenj v projektiranje in izvedbo prakse urejanja voda na Slovenskem - Aktivno sodelovanje pri izvedbi Mladinskega parlamenta Alpske konvencije v Mariboru .. idr.		
X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“ povezava / fotografije / skica: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp, OBVLADOVANJE TVEGANJ NARAVNIH NEVARNOSTI*		

**Bogatajševi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–18. oktober 2019

„GOVERNANCE“ ni nekaj „novega“(?), je zgolj ubesedenje „**najučinkovitejšega**“ načina dela?

7. Poročilo o stanju Alp

- Kako izvajati pristop obvladovanja tveganja pri upravljanju naravnih nevarnosti (Natural Hazard Risk Governance)
- Potrjeno na XV. Alpski konferenci (4. april 2019)
- Sestavni del “Innsbruške deklaracije”
- Na voljo v petih jezikih (EN, DE, FR, IT, SL)

Alpska konvencija – avstrijsko predstvo
vođenje projekta in koordinacija

**Stalni sekretariat
Alpske konvencije**

pomoč, prevodi,
oblikovanje

**Zunanji
strokovnjaki**

individualno
svetovanje

**Akcijska skupina 8
EUSALP**

strokovni prispevki,
rezultati raziskav

RSA 7

**Obvladovanje
tveganja naravnih
nevarnosti**

Platforma za naravne nesreče – PLANALP
članice: AT, CH, DE, FR, IT, LI, SI, opazovalke

Predstavniki Slovenije: Milica Slokar, Domen Torkar, Jože Papež

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
boze.papez@shdrolehniki.si; PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIK ÖSTERREICH
Bundesministerium für Umwelt, Klima und Energiewirtschaft

REPUBLIQUE FRANÇAISE
Ministère de l'Énergie, du Développement durable et de l'Énergie

REPUBBLICA ITALIANA
Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Patrimonio Culturale

REPUBLIK LIECHTENSTEIN
Verwaltung für Umwelt und Natur

Bogatčaji dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.–18. oktober 2019

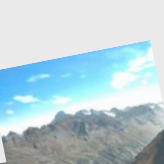
skupščina članic in sodelavcev alpske konvencije, d.o.o. | alpska konvencija.si

EUROPEAN UNION

"Governance" ima v slovenščini več ustreznici. Uporabili bismo izraz obvladovanje se nanaša na postopek, ki je širše zasnovan kot upravljanje (management) in dopušča vključevanje več deležnikov, inovacij in raznolikih postopkov.

7. Poročilo o stanju Alp

OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI
Poročilo o stanju Alp

ALPSKA KONVENCIJA
Alpski signali – Posebna izdaja 7

RS7 zgibanka

Zaščita pred nevarnostmi

Upravljanje nevarnosti

Upravljanje tveganja

Obvladovanje tveganja

Razvoj upravljanja naravnih nevarnosti in tveganja
(Avtor: Schindelegger, 2018)

Povezava na dokument (pdf) na spletu:
https://www.alpconv.org/fileadmin/user_upload/Publications/RSA/RSA7_SL.pdf

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
boje.papez@shd.polebitnik.si | PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–19. oktober 2019

"Governance" ima v slovenščini več ustreznic. Uporabljeni izraz obvladovanje se nanaša na postopek, ki je širše zasnovan kot upravljanje (management) in dopušča vključevanje več deležnikov, inovacij in raznolikih postopkov.

OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI

„Ne obstaja univerzalna definicija“ ...; v RSA 7:

- Obvladovanje je pristop, ki **dopolnjuje upravne sheme in pravne okvirje**, ki jih vodijo vlade, in skuša izravnati določene omejitve.
- ... **spodbuja vključevanje različnih deležnikov**, postopki sprejemanja odločitev pa izhajajo tudi iz „**pogajanj**“, ne le iz formalnih mehanizmov ukrepanja.
- Obvladovanje lahko torej opredelimo kot dejavnost, ki deluje po principu mreže, ki nima hierarhičnega značaja, je fleksibilna in sega preko državnih meja. **V bistvu pomeni mišljenje izven kalupa, ki ni omejeno zgolj na iskanje rešitev v okviru formalnih postopkov.**

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–19. oktober 2019

"Governance" ima v slovenščini več ustreznic. Uporabljeni izraz obvladovanje se nanaša na postopek, ki je širše zasnovan kot upravljanje (management) in dopušča vključevanje več deležnikov, inovacij in raznolikih postopkov.

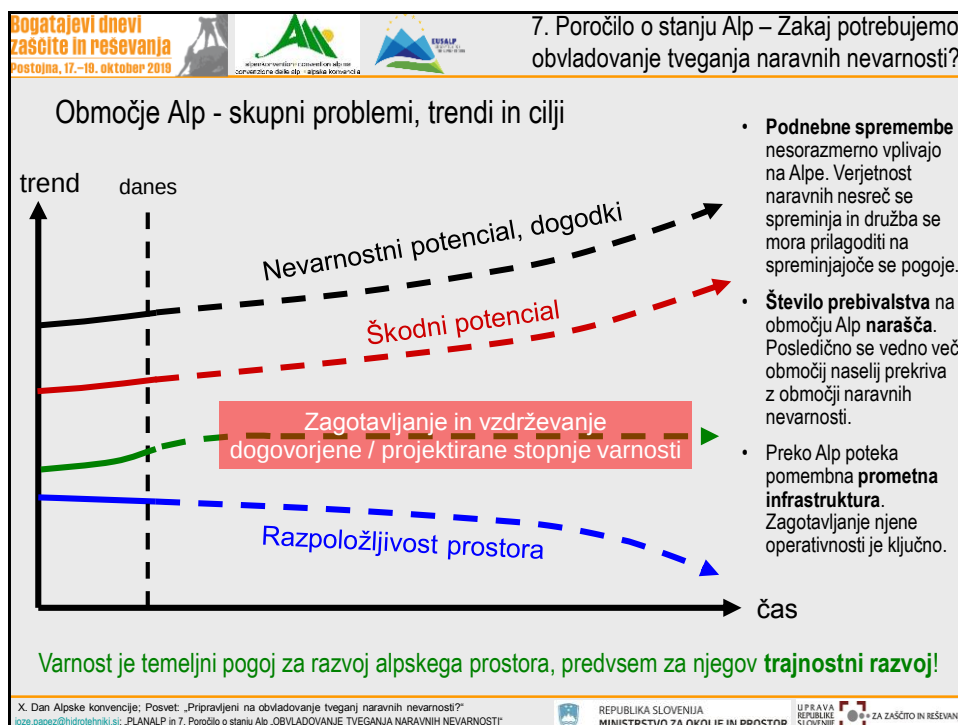
OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI

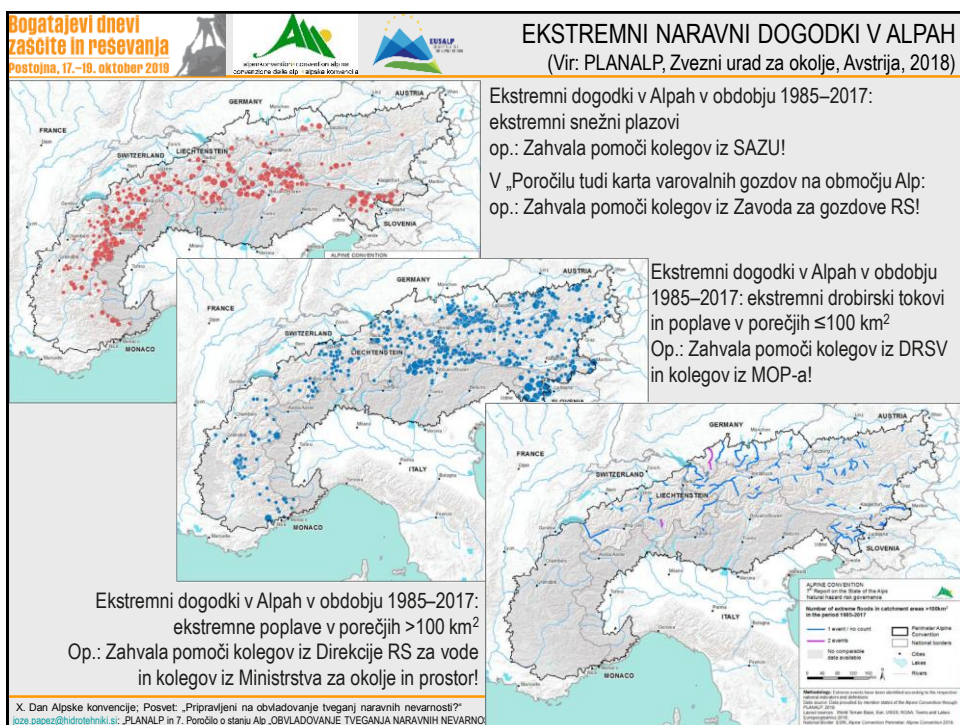
- V tem poročilu izraz obvladovanje pomeni množico deležnikov in procesov, ki **s pogajanjem pridejo do skupnih zavezujočih odločitev**. Obvladovanje tveganja lahko obrodi različne rezultate, na primer ustanovitve zadruga za financiranje zaščitnih ukrepov. Obvladovanje tveganja ne le dopušča ljudem možnost, da sodelujejo, ampak jim omogoča tudi, da **prevzamejo odgovornost zase** in razvijejo rešitve za preprečevanje nevarnosti v dialogu z različnimi deležniki.
- Obvladovanje tveganja je dodaten korak v načinu obravnave naravnih nevarnosti, kjer se **številni deležniki** pogajajo o rešitvah **skupnega problema** na različnih prostorskih ravneh.

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja

Postojna, 17.–19. oktober 2019

osnova za „RISK GOVERNANCE“ je informiranje,
ozaveščanje .. o nevarnostih, tveganjih, ukrepih ...

Vrste premeščanja snovi v
hudourniških območjih
(prirejeno po Hüblu, 2006; ÖNORM, 2009)

reka

visoka voda

tečenje

posamični
transport plavin

hiperkoncentrirani tok

gibanje
drobirja

plazenje

padanje

drobnozrnati material

grobnozrnati material

transport
suspendiranih oz.
lebečih plavin

transport
rinjenih oz.
vlečenih plavin

vulkanski
drobirski tok

drobirski tok

pobočni
drobirski tok
tok zemljine

zemeljski plazovi

porušitveni procesi

voda

hudournik

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja

Postojna, 17.–19. oktober 2019

osnova za „RISK GOVERNANCE“ je informiranje,
ozaveščanje .. o nevarnostih, tveganjih, ukrepih ...

Pomen varovalnih gozdov je neprecenljiv!
Ciljno (17 funkcij!) gospodarjenje (Slovenija!)
Vendar pa gozd „ne zmore vsega sam“, sploh
pa ne, ko je prizadet zaradi naravnih ujm in
obsežnega napada podlubnikov!
Pomagajmo slovenski
gozdarski stroki!

Pomen in omejitve
varovalnih objektov
(vzdrževanje, preostala ogroženost)

RSA 7 sklopi ukrepov:
Prostorsko načrtovanje
Strukturni (gradbeni) ukrepi
Sonaravne rešitve
Organizacijski ukrepi

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

joze.papez@hidrotehnik.si; domen.torkar@urszr.si15

Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.–19. oktober 2019

SAMOZASČITNO UKREPANJE - npr. prilagoditve življenju na poplavnem območju (manj škode!)

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

[illegible]

**Bogateljavi dnevi
zaščite in reševanja**
Poštojma, 17.-18. oktober 2010

Ministrstvo za okolje in gozde
in vodne vire
AJP

Odgovorno do okolja in posegov v prostor
naravno ravnanje je „krhko“ (ne pozabimo!)

Varstvo pred erozijo, hudourniki, poplavi, plazovi in sušo

Zakaj ima veliko hudournikov v Sloveniji ime Bela, Belca, Belica?

Hidrotehnik
Vodnogospodarsko podjetje d. d.

Če bo kdaj koga pot zanesla na izlet v Breginj, bo zagotovo opazil, da skozi vas teče hudournik, poimenovan Bela. Črvar nad lepoto narave v tem preplekan koncu Slovenije pa verjetno ne bo nihče pomislil, od kod potoku ime. Po nekaterih virih je namreč ime dobil po nezaščitenih gilih, belih, erozijsko razporejenih pobočjih, ki so se pred desetletji razprostrla nad vaso. S teh območij je voda v potok spirala velike količine preperit tla, da je bil tudi razpenjeni tok hudournika velikokrat „bel“. Danes so pobočja nad vaso zelena, hudourniška erozija pa v veliki meri ukročena. Kaj se je zgodilo?

V Sloveniji poznamo veliko primerov, kjer smo v preteklosti prestopili mejo in s svojim vplivom porušili krhko naravno ravnanje, ki ga na pobočjih naših hribov in gora zvezujemo rastlinske družbe. Ravno rastline so tiste, ki s prekrivanjem tal in prekoreninjanjem njim prsti zadržujejo vodo in

bistveno pripomorejo k temu, da se prihodnje generacije ne bodo učile tudi iz naših napak. Večina se nas je s pojmom „erozija“ najprej srečala v šoli, kjer smo pri razlagi obravnavali preoblikovanje površja Zemlje, zdaj pa to besedo večina nam srečujemo v medijih v zelo različnih besednih zvezah – vedno z negativnim poročilom. Erozijske pojave, hudourniki, erozijske duba, erozijske moralnih vrednot – vedno nam nekdo nekaj vrednega odnaša, kar je seveda za nas srečljivo mada. Erozijska tal zagotovo dela človeštvo veliko preglavic in skode, zato malo kdo razmišlja, da je to po vsej naravni proces, ki skupaj s preperitjem – razpada-

zlasti za vodno erozijo, ki od naša preperelo kammino in zemljo z višjih mest in jo odlagala na nižjih predelih – v vznožjih pobočij, brežin ali na hudourniških vršajih – mnogokrat tudi v tako hudi obliki, da dogodek označimo za naravno nestrečo. Vendar ljudje živimo tu in zdaj. Vzeti smo si svoj del prostora, si ga razmislili v paradi, ga pozidali, posejali, zaseli in prepredili s cestami in preostalimi infrastrukturo. Vzeti smo si veliko prostora in vsak dan več si ga. Tudi prostor, ki ga potrebujejo narasli vodotoki. Pri tem se bolj ali manj uspešno poskušamo zavarovati, da v primeru neurij ne bi bili

kmečka pamet, ko se radi izrazimo, je v tem dvehdeset letih stalnega povečevanja proizvodnje in potrošnje ter ob vse bolj nepredvidljivih podnebnih spremembah vse bolj iskana. Narava nam za našo nesparneto početje nesumljivo izstavlja račune – tudi na nivoju posameznikovih parcel, ko se zaradi npr. nepravilnega preusmerjanja odtekanja vode neke na pobočju nad nami neadoma soočamo s premiki zemlje in deroci hudourniških tokov, ki nam na dvorcih prinašajo cele kupe peska in gruča idr.

Tudi sam izviram iz kmečke družine, zelo cenim tradicijo, obenem pa sem prepiran, da

zemljo v pomoč. S tem mislim na zgodnje prepoznavanje znakov, tako imenovanih „nemilih prič“, ki lahko nakazujejo neželena dogajanja na naših parcelah, kot tudi na opis preterozijskih inženirsko-bioloških del, s katerimi lahko uspešno zavarujemo dragoceno rodovitno prst, ozelenimo razgledne strme brežine ali osušimo plazljivo zemljišče. Varstvo pred erozijo bi morali izvesti vsi, ki živimo ob vodotokih, na nagnjenih zemljiščih, vsi, ki obdelujemo njive in sadovnjake na nagnjenih površinah, vsi, ki gradimo njivske poti in gozdne vlake, vsi, ki se lotevamo kmezijskih del in lovimo odvodnje na svojih parcelah.

**Bogatjajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.-18. oktobra 2019

Odgovorno do okolja in posegov v prostoro
naravno ravnanje v „krhko“

8 17. julij 2013 **Strokovni nasveti** *Kmečki glas*

Tujerodni invazivni japonski dresnik uničuje avtohtono rastlinstvo
Nevarnost večja, kot si lahko predstavljamo

Vedno se potrudite najti zemljo, ki ni okužena z japonskim dresnikom. Marsikaj vam bo prihranjeno. In, prosim, potrudite se, da rastline ne razširjate. Prosim!

Zavedam se, teže izprazni vokažena zemlja. Verjetno je pretiran, ker japonski dresnik za zdrave ljudi ni nevaren, a upam, da sem vas s tem pritegnil k branju. Kot vsaka druga rastlina si sicer zasluži naše spoštovanje, vendar pa je japonski dresnik z izganjanjem vsega in vsakogar na svojem rastišču marsikaj postal moteč za naše okolje in ekosistem. Je prava tih nadloga, se posej ob vodotokih, kjer je pristoj ožena in kjer je vodni tok hit na s neverjetno sposobnostjo razmnoževanja. Rastlina pod zemljo razvije tudi več kot tri metre globok in do sedem metrov širok medsebojno povezan sistem korenin. Masa korenin v zgornjih 25 cm plasti tal na površini enega hektarja okoliškega seosa znaša tudi 14 ton. In samo 1 cm dolg oz. zgolj 0,7 g težek odmlomljen tanek delček korenike ali stebelca s kolencem je dovolj, da se iz njega v 10 dneh razvije nova rastlina! In ... posamezni sloj asfalta in širi razpoke (v betonu), kot zato, ker uničuje avtohtono rastlinstvo in spreminja življenjski prostor živali, pa tudi zato, ker so pozni (nadzemni del pozadini odnoga rastlinskega sistema pred erozijo. Kljub orjaškim koreninam so posamezne korenike lahko lomljive, zato ne le, da ob visokih vodah ne preprečuje erozije, spodjedanje in usadov na bregovih, pač pa lahko na tak način odtrgani podzemni in nadzemni deli predstavljajo še dodatne težave v vodotokih (zadrževanje prostornin zadrževalnik). Vsaka visoka voda in poplave s herbicidi ...). V avtohtonom okolju namreč to vrsto dresnika »kroti« okol 180 različnih naravnih živalskih škodljivcev, v Evropi pa – noben! Leta 2003 so iz japonske »uvozili« malo 2 mm veliko boljšo (Aphalara itadori). Po dolgi in dragih raziskavah so jo na podlagi testiranja njenega vpliva na njihovih 87 domaćih avtohtonih rastlin v laboratorijskih kontrolirano in pospešno namnožili ter jo marca 2010 z vladnim dovoljenjem začeli spuščati v naravo. To je šele prvi, zgodovinski primer tovrstnega biotičnega zatiranja problematične rastline v Evropi.

Kako se ga znebiti?
Univerzalnega optimalnega recepta žal ni. Načeloma lahko metode ločimo na tretiranje rastlin s herbicidi in na fizično odstranitev rastline (odstranitev ali izstranjenje koreninskega sistema). V vsakem primeru pa je treba – razen pri popolnem, več metrov globokem izkopu in skrbni, popolni odstranitvi vseh delcev koreninskega sistema ali odvzodu zemlje (toda kam?) –, računati na večletni postopek in opazovanje. Ukrepanje v zgodnji fazi je iz-
šate naprej (raznaša se tudi na gumih vozili). Z redno košnjo in izkopavanjem ga boste lahko v nekaj letih znatno oslabil, vendar nikoli ne pozabite na sežig ostanov.
Kam s pokosenimi in izpuženimi ostanke?
Podzemni delovi japonskega dresnika (korenike) in stebel s poganki ne odlagamo v kompost ali med zeleni odpadke iz majhnih koščkov lahko namreč zraste nova rastlina, zlasti korenike pa preživijo

Na pokoseni površini dresnika poganjajo novi rdečkasti mladi poganki. V gostem, hitroaravilnem, nevarnem in nevarnem okolju, ki ga ustvarja dresnik, se razvija tudi avtohtono rastlinstvo.

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–18. oktober 2019

**Delavnice ozaveščanja učencev o ravnanju pred,
med in po poplavih (o samozaščitnih ukrepih!)**

Bolj ko bodo mladi razumeli (opazovali), delovanje narave, resneje bodo upoštevali naše nasvete.

A: Vodozadrževalna in varovalna sposobnost gozda

B: Vodozadrževalna in varovalna sposobnost gozda

C: Delovanje vodnega protipoplavnega suhega zadrževalnika

D: Delovanje protipoplavnega suhega zadrževalnika, in kaj gre lahko narobe

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganja naravnih nevarnosti?“
Izde.pape@shdlovelj.si, FLANALP in 7. Poyščilo a stanju Alu JOB/LADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Bogatijev dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.–19. oktober 2019

RSA 7 – primeri dobrih praks
DELJENJE ODGOVORNOSTI

Avstrija ima mehanizme za razdelitev stroškov zaščitnih ukrepov med vpletenimi/pristojnimi oblastmi ter upravičenci. To omogoča individualne rešitve in upoštevanje lokalnih okoliščin. Posledično tudi upravičenci aktivno prispevajo k zaščiti.

DELITEV STROŠKOV
Varovalni ukrepi z vodnimi odbori

Zvezna raven

Zvezne dežele

Občine

Vodni odbori

Vodne zadrage

RSA7 sl. 31 str. 60:
Razdelitev stroškov zaščitnih ukrepov
(Vir: BMNT, Avstrija, in Schindelegger)

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Bogatijev dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.–19. oktober 2019

RSA 7 – primeri dobrih praks
PRIPRAVLJENOST NA UČINKOVITO ODZIVANJE

V Švici so javne ustanove začele s projektom za izboljšanje napovedovanja nevarnih dogodkov ter opozarjanja nanje. Poleg tega se projekt osredotoča tudi na **usposabljanje lokalnih svetovalcev za naravne nevarnosti**, ki intervencijskim službam pomagajo s svojimi opazovanji, znanjem, izkušnjami

Current natural hazards situation in Switzerland

Updated on: 20.07.2017, 10:17

location / ZIP

Search location

Danger levels

5

Very high danger

4

High danger

3

Considerable danger

2

Moderate danger

1

No or minor danger

0

No danger level

Explanation of the danger levels

General recommendations for action

RSA7 sl. 46 str. 75: Usposabljanje lokalnih svetovalcev za naravne nevarnosti (Vir: Zvezni urad za okolje, CH), 2018

RSA7 sl. 45 str. 75: Javna spletna platforma za naravne nevarnosti (Vir: Portal za naravne nevarnosti, CH, 2018)

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja
Postojna, 17.-18. oktober 2019

**AGENCIJA ZA OKOLJE NENEHNO IZPOLJUJE
SVOJE NAKOVEDI IN NAČIN SPOROČANJA**

ARSO: "BOBER" - "Nadgradnja sistema za spremljanje in analiziranje stanja vodnega okolja v Sloveniji, (33 mio eur, 2010 - 2016)

UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE KONTINUIRANO PODPIRA RAZVOJNE PROJEKTE

VIDEOKRAS Protipožarni nadzor v naravi-video nadzorni sistem

MASPREM sistem za obveščanje in opozarjanje o zemeljskih plazovih

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: "Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?"
Izde papere@hdpotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp: OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

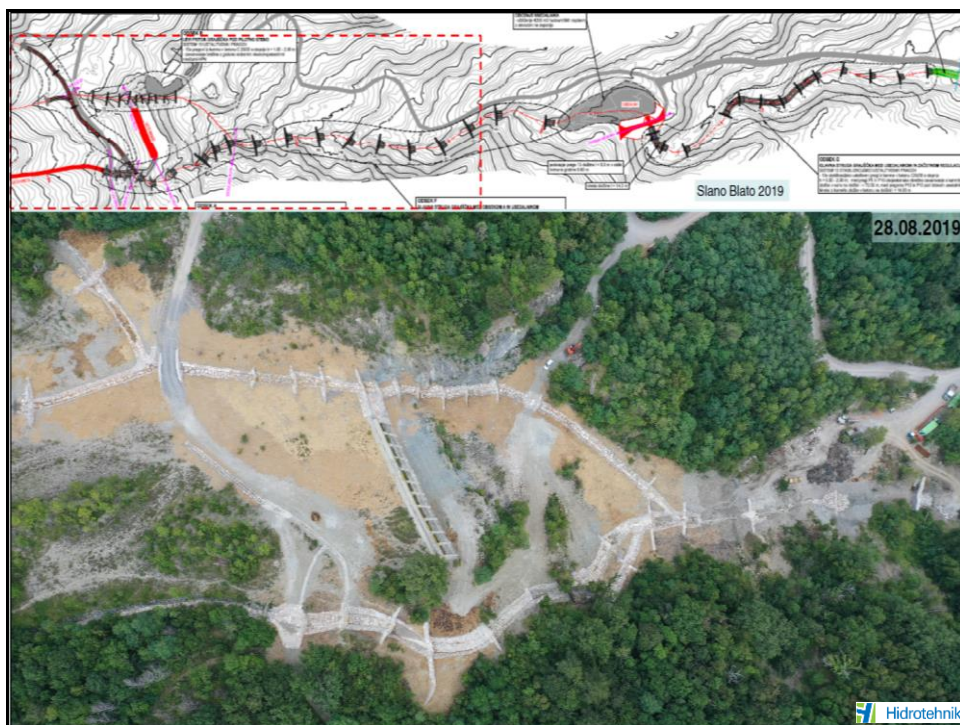
V Nemčiji celosten revizijski postopek podpira občine pri oceni njihove pripravljenosti za možne scenarije naraščajočega tveganja zaradi poplav. Postopek, ki vključuje več deležnikov, je uporabno orodje za prepoznavanje njihovih potreb za ciljno usmerjeno izvajanje nestrukturnih ukrepov.

LOGA POD MANGARTOM
DEBRIS-FLOW RISK MAP
OGROŽENOSTI PRED
DROBIRSKIMI TOKOVI

LEGENDA/LEGENDA:

- Area of high risk / velika ogroženost
- Area of medium risk / srednja ogroženost
- Area of residual risk / preostala ogroženost
- Designed walls / načrtovane zidovi
- Run-out area 1.200.000 m³ / območje dosega 1.200.000 m³
- Run-out area 1.800.000 m³ / območje dosega 1.800.000 m³
- Run-out area 3.000.000 m³ / območje dosega 3.000.000 m³
- Substitute buildings / območje nadomestne gradnje

RS77

**Bogatajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.-19. oktober 2019

**PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE
„KLIMA-FIT“ VAROVALNI GOZDOVI?**

Bavarska upošteva 15-20% „CC dodatka“ (Klimaänderungszuschlag) pri dimenzioniranju ureditev voda zaradi učinka podnebnih sprememb!

Bavarska: Inicijativa o gorskem gozdu (2007)
Obnova / vzdrževanje varovalne vloge gozdov!

Slovenija: Varovalni in zaščitni gozdovi; MANFRED „marteloskop“ Rinka (2012)
Optimiranje varovalne vloge gozdov pri zaščiti pred padajočim kamenjem.

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
<https://www.alpconv.org/si/domaca-stran/organizacija/tematska-delovna-telesa/detail/delovna-skupina-naravne-nesrece-planalp/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatitajevi dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–18. oktober 2019

Alpine Convention
convention de l'alpe
convenzione delle alpi
alpska konvencija

RSALP
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PROSTOR, INŽENJERSTVO
IN GRAĐEVINARSTVO

OSA 7 – primeri dobrih praks: OBVLADOVANJE OGROŽENOSTI PRI NAČRTOVALSKIH UKREPIH

DOLOČEVANJE POPLAVNE NEVARNOSTI IN OGROŽENOSTI V SLOVENIJI

Zakonodaja za kartiranje poplavne nevarnosti in ogroženosti, načrtovanja zmanjševanje poplavne ogroženosti iz let 2007–2010 ustvarja predpogoje za bolj učinkovito in trajnostno varstvo pred škodljivim delovanjem voda v Sloveniji – je orodje za preprečevanje vnosa novega škodnega potenciala na znana poplavna območja.

RSALP sl. 35. str. 65: Javno dostopne karte poplavnih nevarnosti (Vir: Atlas voda, 2018) = POMEMBNI PREVENTIVNI UKREP ZA VSE UPORABNIKE PROSTORA

MOP in DRSV: Javno dostopne karte poplavne nevarnosti (KPN) so uporabna izhodišča za za proces sodelovanja javnosti; so nujne podlage pri prostorskem načrtovanju ter služijo kot platforma za celostno upravljanje poplavne ogroženosti. KPN pomagajo prebivalcem in uporabnikom pri boljšem razumevanju ogroženosti - da je z izvedbo strukturnih/gradbenih ukrepov sicer možno zmanjšati območja nevarnosti, ni pa 100% varnosti - vedno ostane t.i. preostala ogroženosti (!).

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
 Izvor: <https://www.slovenija.si/mediji/medijevske-sporocila/2019/10/17/posvet-o-stanju-na-obvladovanje-tveganj-naravnih-nevarnosti/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PROSTOR, INŽENJERSTVO
IN GRAĐEVINARSTVO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PROSTOR, INŽENJERSTVO
IN GRAĐEVINARSTVO

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatstveni dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–18. oktober 2010

"Governance" ima v slovenščini več ustreznice. Uporabljeni izraz obvladovanje se nanaša na postopek, ki je širše zasnovan kot upravljanje (management) in dopušča vključevanje več deležnikov, inovacij in raznolikih postopkov.

PLANALP PRIPOROČILA v 7. Poročilu o stanju Alp

- **Spodbujanje koncepta obvladovanja tveganja** kot sredstva za izboljšanje upravljanja tveganja. Sporočanje, katere so priložnosti in izzivi pri uvajanju pojma tveganja v preventivnih politikah in pojma obvladovanja na področju preprečevanja in pripravljenosti.
- Uporabljanje mehanizmov obvladovanja tveganja za razvijanje učinkovitih sistemov zaščite in upravljanja. **Kombinacija ukrepov, sodelovanje deležnikov in delitev odgovornosti** s prizadetimi prebivalci in institucijami povečuje kompleksnost upravljanja nevarnosti in tveganja, istočasno pa spodbuja iskanje inovativnih rešitev od spodaj navzgor, ki se lahko izkažejo za izredno učinkovite.

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
<http://www.alpine-convention.eu>
 Poročilo o stanju Alp: „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“
<http://www.alpine-convention.eu>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatjaletni dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–19. oktober 2019

Governance ima v slovenščini več ustreznice. Uporabljeni izraz obvladovanje se nanaša na postopek, ki je širše zasnovan kot upravljanje (management) in dopušča vključevanje več deležnikov, inovacij in raznovrstnih postopkov.

PLANALP PRIPOROČILA v 7. Poročilu o stanju Alp

- **Vključevanje lokalnih pobud pri razvijanju rešitev.** Obvladovanje tveganja je vključujoč pristop. V njem so lahko pobudniki katerikoli soudeleženi subjekti, javni organi pa morajo znati sodelovati z vsem deležniki na enakopravni ravni.
- **Zagotavljanje (finančnih) spodbud za spodbujanje participativnega pristopa** na različnih razvojnih stopnjah v okviru zaščitnih in preventivnih sistemov.
- Obvladovanje tveganja mora temeljiti na **strokovnem znanju**. Na profesionalni ravni mora obvladovanje tveganja spodbuditi **razvoj strokovnega znanja med deležniki in prizadetimi prebivalci**. Samo na ta način bodo lahko uspešno vključeni kot informirani deležniki v teh procesih.

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

**Bogatjaletni dnevi
zaščite in reševanja**
Postojna, 17.–19. oktober 2019

OBVLADOVANJA TVEGANJ NARAVNIH NEVARNOSTI se učimo vse življenje.

**Več znanja, večja ozaveščenost, manjša ogroženost pred naravnimi nesrečami
VEČJA KVALITETA BIVANJA!**

HVALA ZA POZORNOST!
Dodatne informacije:
joze.papez@hidrotehnik.si
domen.torkar@urszr.si

X. Dan Alpske konvencije: Posvet: „Pripravljeni na obvladovanje tveganj naravnih nevarnosti?“
joze.papez@hidrotehnik.si: PLANALP in 7. Poročilo o stanju Alp „OBVLADOVANJE TVEGANJA NARAVNIH NEVARNOSTI“

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE